

Rutu

Naomi yele Rutu

¹ Teke ono, ndu ikpe shi achị ndu Ízurẹlu ono; be ẹjo-ẹgu byaru l'alị ono. Nwoke lanu, bu onye Bétulehemu l'alị Júda egbeshi yele nyee ya; me unwu iya unwoke ẹphe ẹbo; lashia Móabu. ² Ẹpha nwoke ono bu Elimẹleku. Ẹpha nyee ya aburu Naomi; ke unwegirima iya unwoke ono ẹphe ẹbo aburu Mahulonu; me Kiliyonu. Ẹphe bu ndu Efuratu le Bétulehemu l'alị Júda. Ẹphe atuko gwota lashia Móabu je eburu.

³ Ẹphe ebunyaa l'ẹke ono; Elimẹleku, bu iya bu nji Naomi anwuhu; haa nwanyi ono yele unwegirima unwoke ẹbo ono. ⁴ Ẹphe abya alushia nwanyi Móabu. Ẹpha onye lanu l'unwanyi ono bu Opa; onye ophu aburu Rutu. Ẹphe ebulephu l'alị ono iphe, ruru afa iri; ⁵ Mahulonu yele Kiliyonu anwushihu. Naomi agbaru ẹka; unwegirima iya ono ẹphe ẹbo ta nọhe; nji iya ta nọ.

⁶ Yọ nonyaa le Móabu; nua le Ojejoje mewaru t'iphe duru ndu nk'iya le mma; ke l'o mewaru t'ẹphe nweru nri eriri. Naomi yele unyomu unwu iya ono ẹphe ẹbo ajikobe; yọ buru ẹphe alala. ⁷ Yele unyomu unwu iya ono ẹphe ẹbo eshi l'ẹke ono, ẹphe shi buru ono gbeshi; kwaseru ọzo Júda.

⁸ Naomi asu unyomu unwu iya ono ẹphe ẹbo: “Unu lakwa azu lakfube nne unu le nk'ẹphe.

Tẹ Ojejoje mekwaaru unu iphe-oma ẹge ono, unu meru ndu ọp̄hu nwuhuwaru anwuhu mẹ lẹ mbẹdua ono. ⁹ Tẹ Ojejoje mekwaa t'unu lutsua nji ọdo l'ẹke ẹhu a-dụ unu agu."

Yo kfuebe ẹge ono; nmaa ẹphe akpa tsutatsua ẹphe ọnu. Ẹphe atuko wata ẹkwa; ¹⁰ sù iya: "Wawa; l'ẹphe e-tsoru iya lakfube ndibe ẹphe."

¹¹ Naomi asù ẹphe: "Unu la; unwu mu. ? Bù ngunu meru iphe unu e-tso mu. ?Mu a-tsukwadu ime ọdo k'omuta ndu, a-lushi unu. ¹² Unu laa byiko unwu mu; kele mu kahuwaru k'olu nji ọdo. Ọ-bururu t'a sù lẹ mu levuru ẹnya; lụa nji l'enyashi-a; ?mu a-tsuta-ghe ime; mụa unwegirima unwoke. ¹³ ?Unu a-nodukpelephu gburu jeye t'ẹphe vufuta. ?Unu a-ha ọlu nji; nodu ngabekpeleruphu ẹphe tọo. Wawa; unwu mu. Ọ kakwa mbẹdua ọburu iphe aphụ; mẹ l'unubẹdua. Ishi iya aburu lẹ Ojejoje mewaru mu ọduge-eme."

¹⁴ Yo kfuebe ẹge ono; ẹphe atuko wata ẹkwa ọdo. Ya ndono; Ọpa ekwe bya etsuta nne nji iya ọnu; yọ buru iya ọla azu. Obenu lẹ Rutu swikuru nne nji iya ono; mbù Naomi.

¹⁵ Naomi asù iya: "Lekwa; nyee nwunne nji ngu alakfubeekwa ndibe ẹphe; mẹ l'agwa ẹphe. Tsuru iya la!"

¹⁶ Rutu asù iya: "Ba asushi tẹ ya haa ngu; m'ọbu tẹ ya haa ngu etsotso. L'ọ kwa ẹke iije; bẹ ya e-je; buru ẹke i zẹru; bẹ ya a-zẹ. Ndibe ngu a-bù ndibe iya; Nchileke ngu abukwaruphu Nchileke iya. ¹⁷ Ẹke i nwuhuru; bù ẹke ya a-nwuhu. Yọ buru l'ẹke ono; bẹ ee-li iya. Tẹ Nchileke nukwaa ya aphụ; mbù t'ọ gwakwaa ya

ochi; m'ò bụduphu anwụhu kpụ; bụ iphe, e-kekahu nggu l'iya!" ¹⁸ Naomi abya amaru lẹ Rutu ribuwaru lẹ ya e-tso iya; paru iya haa.

¹⁹ Tọ dụ iya bụ; ẹphe ẹbo atugbua; jee gbururu jeye ẹphe erua Bétulehemu. Teke ẹphe larutaru Bétulehemu; bẹ mkpụkpụ ono gbahuru gharaghara l'okfu ẹphe. Ụnwanyi l'ebutsua mkpu; l'ajitua; sụ: “?Bụ-a Naomi ndọ-ọ tọo?”

²⁰ Yọ sụ ẹphe: “Ndu mu; unu be ekujehe mu Naomi.* Unu kujechia mu 'Mára;† kele Ọkaribe-Kakọta-Ike meekwaru ndzụ mu; yọ bụru olubu. ²¹ Kele teke mu eje ejeje; bẹ mu vu l'ishi; paru l'ẹka. Ọbule Ojejoje mewaru mu; mu agbaru ẹka lata. ?Bụ ke ngunu; bẹ unu egude eku mu Naomi; l'ẹke Ojejoje nwaru mu chikikifuu? Mbụ lẹ Ọkaribe-Kakọta-Ike nyiwaru mu ẹka swongu.”

²² Tọ dụ iya bụ; Naomi yele nyee nwa iya; mbụ Rutu ke Móabu; ayiru laruta Bétulehemu teke eebuwa balị.

2

Rutu eje àkpà l'okfu Bówazu

¹ Ya ndono; yo nweru nwoke lanụ, Naomi nweru, bụ abụbu nji iya. Nwoke ono shi l'eri Elimẹleku pẹ; bya aburu onye nweru iphe nshinu. Ẹpha iya bụ Bówazu.

² Yo be ujiku lanụ; Rutu; mbụ nwanyi Móabu phụ asụ Naomi: “Byiko tẹ ya jenu je amaru;

* **1:20** 1:20 Iphe “Naomi” bụ bụ “ena”. † **1:20** 1:20 Iphe “Mára” bụ bụ “olubu”.

?m'o nweru onye ya a-tuba l'enya te ya kpaa mmpakwa iphe l'ukabyi iya."

Naomi asu iya t'o jeru. ³ Yo tugbua jeshia eke aakpata iphe l'ali; l'etso ephe l'azu akpa mmpakwa iya. Yo buleruphu l'eke Bówazu ono, bu abubu Elimeloku ono koru b'o jeru.

⁴ A bya ele enya; Bówazu eshiwa le Bétulehemu bya. Yo bya ekele ndu ono, aakparu iya iphe ono; su ephe: "Te Ojejoje swikwaru unu!"

Ephe asu iya: "Te Ojejoje gokwaaru ngu onuma."

⁵ To du iya bu; Bówazu abya aji nwozi iya, bu onye ishi ndu akparu iya iphe l'egu; su iya: "?Bu onye alu nwamgboko owaa?"

⁶ Onye ozi iya, bu onye ishi ndu akpa iphe l'egu ono asu iya: "L'o kwa nwamgboko ono, shi Móabu, tso Naomi lata ono. ⁷ L'o rokwaru mu te ya tsoru ndu ebu balu l'azu; l'akpa mmpakwa iya ophu dashiru nu. Keshinu utsu b'o tsoru ndu ono, ebu balu ono jee ozi jeye nta-a. O buphu ugbo lanu b'o jeru ja atuta ume nwanshi l'ulo-egu."

⁸ Ya ndono; Bówazu asu Rutu: "Ngabe nchi nwa mu; ba dukwa mboku, ii-je mmpakwa balu l'ege ndu odo; a gufu eke-a. Nopyabelekwaphu l'eke-a nggu l'unwu-mgboko-o, ejeru mu ozi-a.

⁹ Lepyabekwa enya l'eke, ephe akpata iphe-a; nggu etsoje unwu-mgboko-a l'azu. Mu kfuakwaru unwu-okorobyia ono t'e b'o dukwa onye achu ngu okfu. Teke mini gutajeru ngu; nggu eje anguta mini, unwoke ono kutaru ye l'ite-mini, no l'eke ono."

10 Ya ndono; Rutu adaa; kpube ifu l'ali; sụ iya: “?Nanu ẹge e meru; bẹ ya t̄baru ngu l'anya; kẹ t'ị nyata yẹbe onye ọhodo?” 11 Bówazu asụ iya: “A kọkotawaru iya iphe, i meru nne nji ngu; keshinu nji ngu nwuhuru; mẹ ẹge ị haru nne ngu; haa nna ngu; haa ali ẹke, a muru ngu; bya tẹ nggu lẹ ndu ẹ tị mahaadua buru. 12 Tẹ Ojejoje k̄fukwaa ngu ụgwo iphe-oma ono, i meru ono. Tẹ Ojejoje, bụ Nchileke kẹ ndu Ízurelu, bụ onye, ị gbatataru bya ekpuru l'ehu; k̄fukwaa ngu ụgwo iya nk̄fụ-ngo k'oma.”

13 Rutu asụ iya: “Onye nwe mu n̄; tẹ mu t̄bajelekwa ngu ph̄ l'obu ẹge ono mu t̄baru ngu iya ono; kẹ l'i gudewa olu-oma ngu mee t'obu shihu m̄be nwozi ngu ike; lẹ mu ba adukponu l'ọ bụ ẹke onye lan̄ l'ụnwu-mgboko-ọ, ejeru ngu ozi dzuru ọkpa.”

14 Yọ gbaa l'ori nri; Bówazu asụ iya t'ọ bya anodu l'ẹke ẹphe nọ wota buredi tsutaje lẹ vinega taa. Tọ d̄ iya b̄; yọ bya anonyabe ndu ono, akpata iphe ono; Bówazu eworu balị, a h̄ru ah̄hu n̄ iya; yọ taa ya tajia ẹpho; taphodo iya ataphodo. 15 L'o meeberu jeshia mk̄pakwa balị ono ọdo; bẹ Bówazu s̄ru ndu ono, eburu iya balị ono; t'ẹ b'ọ dukwa onye a-baru iya mba; m'o -ruhuru; ọ ch̄kolahaa ndu ọphu e bukoberu ebukobe. 16 “Iphe, unu e-gbe meje b̄ t'unu lebezije ẹnya haru shije l'ọphu unu sweru esweswe m̄futatsua balị w̄shiru iya t'ọ t̄tua; ọphu unu abakwaru iya mba.”

17 Ya ndono; Rutu akpaa mk̄pakwa balị ono jeye l'ur̄enyashi; bya echishia ya; yo ji ashanga

lanu. ¹⁸ Yo vuta iya vulata l'ufu; nne nji iya aphu ege o ha; mbu ophu o kpataru. Rutu abya ewofutafua iphe, o riphoduru eriphodo l'eke ono.

¹⁹ Nne nji iya ono aji iya: “?Bụ awe b'i jeru mkpakwa ke ntanu? ?Bụ awe b'i jeru iya? T'o dukwaru onye ono, gu-vutaru ngu nu ono le mma!”

T'o du iya bu; Rutu akoru nne nji iya ono onye o jeru akpaa ono; su iya: “L'epha onye ya jeru akpa l'egu iya ntanu kwa Bowazu.”

²⁰ Naomi asu nyee nwa iya ono: “Te Ojejoje gokwaru onu-oma nu onye ono! Ojejoje, bu onye ta ahajedu okoshi ndu no ndu me ndu nwuhuwaru anwuhu le ya yeru ephe obu.” Yo su Rutu: “Le nwoke ono be ayi l'iya bukwa mee lanu; mbu onye lanu le ndu ogbaru oleta ayi enya.”

²¹ Rutu; bu onye M'abu-wa asu iya: “L'ophu katsuko nu kwa l'o suru te ya byajekpelephu bya etsoru ndu eburu iya bali ono jeye teke eebuge nk'iya.”

²² Naomi asu Rutu; mbu nyee nwa iya: “O kakwaru ngu mma; nwa mu; t'i tsojeru unwu-mgboko, ejeru iya ozi; ke l'i -jee eke odo be onwekwaru ege o du; a cho ngu okfu.”

²³ T'o du iya bu; Rutu etsolahaa unwu-mgboko, ejeru Bowazu ozi l'akpa akpa bali jeye teke e bueberu bali; me witu. Ya ndono yele nne nji iya ono achiko buru.

3

Rutu yele Bowazu l'eke eetsuje bali

¹ Yo be ujiku lanu; nne nji iya ono; mbu Naomi; asu iya: "Nwa mu; ?to dudunua mma me mu chotaru ngu eke ii-nodu t'e leta ngu eke a-buru ngu ufu, bu eke ehu a-du ngu agu to. ² Bówazu; mbu onye ono, nggu l'unwu-mgboko, ejeru iya ozi shi nodu ono; ?ta buduna abubu ayi. L'enyashi ntau be oo-nodu aphucha balı l'eke eetsuje balı ono. ³ Ghua ehu; nggu aja manu, eshi mkpo; nggu ewota uwe ngu ophu katsua mma yee. Teke e metsuaru; nggu atugbua jeshia l'eke ono, eetsuje balı ono. Ole be emekwa t'o maru l'i no l'eke ono jeye teke oo-rieberu nri; ngua iphe angungu. ⁴ Tonwubelephu enya maru eke o ze. Teke O -ze-zitalephu; nggu atugbua je aphu-lia ya iphe, o phu-kpuru onwiya l'okpa; zenyabe iya. Oo-karu ngu-a iphe, ii-me."

⁵ Rutu asu iya: "Iphe bu iphe, i suru te mu mee be mu e-me." ⁶ To du iya bu; yo tugbua jeshia eke ono, eetsuje balı ono je emekota ege ono, nne nji iya suru iya t'o mee ono.

⁷ Bówazu eritsulephu nri; ngua iphe angungu; gude ehu-otso-ena je azeru le nkulahu eke a kuberu balı. Rutu atoo nwehu je aphu-lia ya iphe l'okpa zenyabe iya. ⁸ Yo rua l'echi-abalı; Bówazu elubirihu. Yo ghaa aghagha; phu l'o nweru nwanyi, ze iya l'uzo okpa!

⁹ Yo ji: "?Bu onye?"

Rutu asu iya: "L'o kwa mbedua; Rutu, bu nwozi ngu. Lupyabenu mu; byiko; ke l'oo nggubedua bu abubu ayi, gbaru t'i leta ayi enya."

10 Yọ sụ iya: “Tẹ Ojejoje gọkwaaru ngu ọnu-oma; ada mu. Iphe-oma ọwaa kakwa ọphu i mehawaru; ke l'ẹ ti gbatsoduru unwokoro; me ẹphe nweru iphe; me ẹphe te nwedu. 11 Nta-a; ada mu; ba atsushi egvu. Le mu e-mekotaru ngu-a iphemiphe ọbule, i rọru mu; ke l'onyemonye ọbule le mkpukpu ayi makotawaru l'i bu nwanyi umere oma. 12 O bu oswi-okfu le mu l'unu bu. Obenu l'o nweru onye ọdo, unu l'iya ka abubu, bu onye o gbaru t'o leta ngu ẹnya. 13 Nodu l'eka-a l'enyashi-a. Teke o beru l'utsu; o -buru l'omeru ngu-a iphe, gbaru te madzu meeru abubu iya; b'o dukwa mma. O -dudu; kamenu; be ya e-meru ngu iya-a. Zeru l'eka-a; te nchi bohū.”

14 Ya ndono; Rutu azeru iya l'uzo okpa jeye l'utsu. Yo be l'oswi ?bu-onye-ndono; yo gbeshi l'ẹke ono. Yo gbeshide; Bówazu asu iya: “Tẹ b'o mekwa t'o nweru onye a-ma le nwanyi byaru l'ẹke-a, eetsuje balı-a.”

15 Rutu abyade alufu; Bówazu asu iya: “T'ọ tofu ẹkwà, o we; tosa ya atosa.” Yọ bya atosaa ya; Bówazu abya egude iphe vota balı ugbo ishingu yeru iya l'ẹkwà ono; kekoo ya; bo iya. Yọ tugbua; lashia.

16 Yọ lakfushia nne nji iya; bu Naomi; yọ ji iya: “?Nanu ẹge o muru; nwa mu?” Yọ bya akokotaru iya iphemiphe ọbule ono, nwoke ono meru iya ono; 17 sụ iya: “L'ọ tutaru balı-a l'iphe, aatuje iya ugbo ishingu; nu mu; sụ mu te mu ba agbashi ẹka lakfube nne nji mu.”

18 Naomi asu iya: “Nodukpelephu nwandoo nwa mu; maru iphe, e-me nu; kele nwoke ono

ta byadu bya anmakfuru anmakfuuru ntanu jeye teke ọo-phu ishi iya.”

4

Bówazu alu Rutu

¹ Ya ndono; Bówazu atugbua jeshia l'obu-edukfu mkpukpu ono je adugaru. A bya ele enya; onye ono yele nwanyi ono ka abubu ono, o shi ekfuru ono eswewa; Bówazu ekua ya; su iya: “T’o bya anoduedu l’eke-a!” Yọ tugbua je je anọ-zita.

² Bówazu abya ekua ndu bu ogurenya mkpukpu ono umadzu iri; su ephe: “Unu bya anodu anodu l’eke-a.” Ephe ekwe bya anodu.

³ Yọ su abubu ephe ono: “Lẹ Naomi shiakwa Móabu lata; yoo me t’o ree ali abubu ayi; mbu Elimẹleku. ⁴ Ya aria l’o ka mma te ya mee t’i maru. Ọ -buru l’i-zu iya; nggu azu ya l’ifu ndu-a, nọ l’eke-a; me l’ifu ndu bu ogurenya ayi-a. Ọ -buru l’oo agbata be i-gbata iya; nggu agbata ya. Teke bu l’e tii gbatadu; nggu ekfuru iya te ya maru. Ke l’e to nwedu onye odo, o ruberu l’agbata iya; a gufu nggubedua. Onye odo buwa yebedua.”

Nwoke ono asu iya: “Lẹ ya a-gbata iya.”

⁵ Bówazu asu iya: “I -zu Naomi yele Rutu, bu nwanyi Móabu ali ono; be i-lupyabekwaphu nyee nwoke ono, nwuhuwaru nu ono; k’ophu ọo-toğbo ako; t’epha onye ono, nwuhuwaru nu ono be ephuhu.”

⁶ Tò dù iya bú; abubu ẹ̀phe ono asù: “Lẹ́ keshinu ọ̀ bú ẹ̀ge ono b'ọ̀ dù; bẹ́ ya ta agbafutakwa alì ọ̀bu; kẹ̀le ya te ejedu ọ̀tu ẹ̀ku iya ntù. Gbafutachia ya nggùbedua; kẹ̀le ya te emeghekwa iya!”

⁷ L'ogege ono l'alì Ízurèlu; bẹ́ ọ̀buje; madzù eme t'ọ̀ gbata iphe; m'ọ̀ -bù t'ọ̀ gbanweta iphe; bẹ́ ooyefuje akpọ̀kpa iya; nù onye ono. Yọ̀ búru ẹ̀ge ono; bẹ́ ndu Ízurèlu egudeje ekoshi l'e mebuwaru iphe ọ̀bu.

⁸ Tò dù iya bú; abubu ẹ̀phe ono asù Bówazu: “T'ọ̀ zua ya.” Yo kfutsua ẹ̀ge ono; bya eyefu akpọ̀kpa iya; nù Bówazu.

⁹ Teke ono phù; Bówazu asuwaphu ndu bú ọ̀gurennya ono; mẹ́ iphe bú ndu nọ̀kota l'ẹ̀ke ono: “Ọ̀ kwa unubèdua bú ndu ekebe ntanù lẹ́ Naomi rewaru iya iphemiphe ọ̀bule, bú kẹ́ Èlímẹ̀leku; mẹ́ kẹ́ Kiliyọ̀nu; mẹ́ kẹ́ Mahùlonu. ¹⁰ Ẹ̀ge ono kwaphù; bẹ́ ya lùpyaberu Rutu; mbù nwanyi Móabu, nji iya; mbù Mahùlonu haru; k'ọ̀phu ee-shi ẹ̀ge ono t'e doberu iya akọ̀; mẹ́ ẹ̀ge ee-shi t'iphe nji iya, nwùhuwaru anwùhu nọ̀du; k'ọ̀phu ẹ̀pha iya ta achìhudu l'ufu ẹ̀phe; mẹ́ lẹ́ mkpùkpu ẹ̀phe. Unubèdua bu ndu ekebe ntanù.”

¹¹ Tò dù iya bú; ndu bú ọ̀gurennya ono; mẹ́ iphe, bú ndu nọ̀kota l'ọ̀bu-edukfu ono azua mgbede; sù: “L'ẹ̀phe bú ndu ekebe. Tẹ́ Ojejoje mekwa-a nwanyi-a, alata nke ngu-a t'ọ̀ dù l'ọ̀ bú Rechẹ̀lu mẹ́ Lii; ndu bú ẹ̀phe; bẹ́ ndu ikfu Ízurèlu shi futa. T'ẹ̀ka ngu búkwaru ọ̀pete l'alì Efuratu; nggu aburu onye a maru amaru lẹ́ Bètulehemu. ¹² Tẹ́ Ojejoje shikwa l'ùnwu, ọ̀o-nù nwata nwanyi-a;

mee t'ufu ngu dụ l'ọ bụ ufu Pérezu, bụ nwa, Táma mụtaru Júda.”

Eri Dévidi

¹³ Tọ dụ iya bụ; Bówazu eduta Rutu; yọ bụru nyee ya. Yọ bya ejekfu iya; Ojejoje emee; yọ tsụta ime; mụa nwata nwoke. ¹⁴ Ndu k'ụnwanyi ekfulahaaru Naomi; sụ iya: “T'ajaja bụru kẹ Ojejoje, bụ onye meru t'i nweru nwanwa, e-leta ngu ọnya. Tẹ ẹpha iya dekwaa ude l'ali Ízurelu. ¹⁵ Nyee nwa ngu ono yeru ngu obu; bya emewaru ngu iphe ụnwegirima unwoke ọsaa ta ga emeduru ngu. Nta-a b'ọ mụwaru ngu nwanwa, bụ iya e-le ngu nka; mee t'i bya etsefu lẹ nwamgbọko ọdo.”

¹⁶ Tọ dụ iya bụ; Naomi ekuta nwata ono dobe l'ụtakfu; yọ bụwaru iya rụ heru iya. ¹⁷ Ụnwanyi obutobu agụa nwata ono Óbẹdu; sụ: “L'a mụwaru Naomi nwata nwoke!” Óbẹdu ono bụ iya bụ nna Jesi; Jesi abụru nna Dévidi.

¹⁸ Ọwaa bụ eri Pérezu:

Pérezu bụ nna Hézurọnu.

Hézurọnu abụru nna Ramu.

¹⁹ Ramu bụ nna Amínadabu.

²⁰ Amínadabu abụru nna Náshọnu.

Náshọnu bụ nna Sálumọnu.

²¹ Sálumọnu abụru nna Bówazu.

Bówazu bụ nna Óbẹdu.

²² Óbẹdu abụru nna Jesi.

Jesi abụru nna Dévidi.

Bayiburu Ikwo
Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb